



3 ශ්‍රේණිය - පරීසරය - පැවරුම 1

අප අවට සත්තු

1. ගෘහ ආශ්‍රිත ව ඇති කරන සත්තු.

බේල්ලා, පූසා, එළදෙන, එළුවා, කුකුළා, ගවයා, මී හරකා,,,

ඉහත පින්තූර එක්රැස් කර ගන්න.

2. ගෘහ ආශ්‍රිත ව පරිසරයේ ගැවසෙන සත්තු.

කපුටා, ගිරවා, මයිනා, ලේනා, හුනා, මකුළුවා, කටුස්සා, කබරයා, තලගොයා, ඇටි කුකුළා, ගොළු බේල්ලා, දළඹුවා, වඳුරා,,,,,

ඉහත පින්තූර එක්රැස් කර ගන්න.

3. පහත වගුව පිටපත් කරගෙන, එක්රැස් කරගත් පින්තූර වගුවේ ගැළපෙන තීරුවේ අලවන්න.

ගෘහ ආශ්‍රිත ව ඇති කරන සත්තු	ගෘහ ආශ්‍රිත පරිසරයේ ගැවසෙන සත්තු

- ඉහත හඳුනාගත් සියලුම සතුන්ගේ,
- ශාරීරික ලක්ෂණ
 - ගමන් විලාසය
 - සතුන්ගේ හැසිරීම
- නිරීක්ෂණය කරන්න.

4. සතුන්ගෙන් මිනිසාට ඇති ප්‍රයෝජන.

මී මැස්සා	ඖෂධ ලබා දීම (මී පැණි)
1. කුරුල්ලෝ	} පරිසරය අලංකාර කිරීම
2. සමනලයා	
3. මාළු	
4. කබරගොයා	හානිකර සතුන් විනාශ කිරීම
5. වවුලා	බීජ ව්‍යාප්ත කිරීම
6. වැහිලිහිණියා	} පරිසරයේ වෙනස් වීම් පිළිබඳ ව දැනුම්වත් කිරීම
7. මෙරු	
8. කුකුළා	
9. එළඳෙන	} ආහාර ලබා දීම
10. කිකිළිය	
11. මීගවයා	} ගොවිතැන් කටයුතුවලට උදව් ලබාදීම
12. ගවයා	
13. බල්ලා	සුවිශේෂී හැකියා යොදා ගනිමින් මිනිසාට උදව් කිරීම (අපරාධකරුවන් ඇල්ලීම, මත්ද්‍රව්‍ය හඳුනා ගැනීම)
14. ගැඬවිලා	} කැලිකසල දිරාපත් කිරීමට උදව් වීම
15. වේයා	

5. අප අවට පරිසරයේ වෙසෙන සතුන්ගේ ශාරීරික ලක්ෂණ හා හැකියාවන් එකිනෙකට වෙනස් වේ. සතුන් නිරීක්ෂණය කරන්න. ඒවා හඳුනා ගන්න.

පරිසරයේ වෙසෙන සතුන්ගේ සුවිශේෂ හැකියා

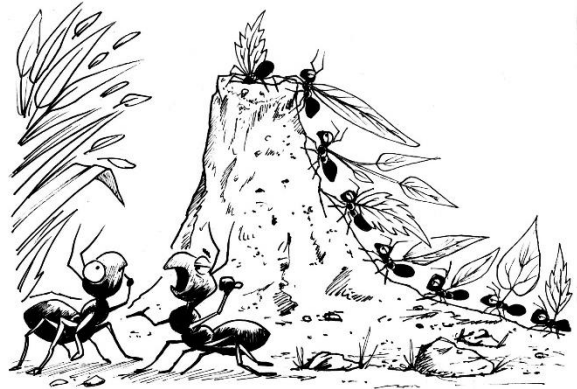
සත්තු	හැකියා
1. ගිරවා	යම් යම් දේ කැපීමට ඇති හැකියාව
2. කොට්ටෝරුවා	ගසක් සිදුරු කිරීමට ඇති හැකියාව
3. වඩු කුරුල්ලා	නිර්මාණශීලී කුඩු හැඳීමේ හැකියාව
4. බට්ටවිලා	} සියුම් ලෙස කුඩු සැකසීම
5. පැණි කුරුල්ලා	
6. වඳුරා	ගසකින් ගසකට පැනීම
7. ගෙමිබා	} දිගු දිව යොදා ගනිමින් ගොදුරු අල්ලා ගැනීම
8. සර්පයා	
9. හුනා	
10. කටුස්සා	ආරක්ෂාව සඳහා ශරීරයේ පැහැය වෙනස් කර ගත හැකි වීම.
11. ඉබ්බා	} ආරක්ෂාව සඳහා සැඟවීමට ඇති හැකියාව
12. ගොලුබෙල්ලා	

6. සතුන්ගේ හැසිරීම්, සුවිශේෂ හැකියා පිළිබඳ කියවෙන කවි, ගී.

මෙන්න මෙනන කුඹි රැලක්
ගුලක් හඳනවා
අන්න අනන වේයෝ රැලක්
හුඹස් බඳිනවා

පුංචි උනත් උන් හැම ලොකු
වැඩක් කරනවා
පුංචි අපිත් එකතු වෙලා
රටක් හඳනවා

පද රචනය : එච්. ඩී. ජයතිලක



ගොලුබෙල්ලා කම්මැලියා
ගාට ගාට යනවා
එළුවළු පැළ ටික කන්නට
රැට රැට එනවා

බය උණා ම අකුළාගෙන
ගේ ඇතුළට යනවා
ටිකක් ඉඳල බය ඇරුණා ම
ආයේත් ගාටනවා

ඉහත දෙන ලද ගීත ගායනා කර එම සතුන්ගේ වර්ග ඇසුරින් අපගේ ජීවිතයට එක් කර ගත හැකි ආදර්ශ ලියන්න.

7. සමීප පරිසරයේ වෙසෙන සතුන්ගෙන් මෙන් ම නිවස ආශ්‍රිත ව ඇති කරන සතුන්ගෙන් අපට සිදු වන හානි.

හානිය

සතුන්

1. රෝග බෝවීම

- මදුරුවා
- ගෙමැස්සා
- කිනිතුල්ලා
- පූසා
- වඳුරා
- මීයා
- ලේනා
- බල්ලා
- මැක්කා

2. ආහාර අපිරිසිදු වීම

- මීයා
- ගෙමැස්සා
- කැරපොත්තා
- ලේනා

3. බෝග වගාවන් විනාශ කිරීම

- ගවයා
- උරු මීයා
- මොනරා
- ඉත්තෑවා
- ගොලුබෙල්ලා
- දළඹුවා

සතුන්ගෙන් සිදුවන හානි වළක්වා ගැනීම සඳහා කල හැකි දේ.

1. බෝවිය හැකි ස්ථාන විනාශ කිරීම
2. ආහාර ද්‍රව්‍ය වසා තැබීම
3. නිවස හා අවට පිරිසිදුව තබා ගැනීම
4. _____
5. _____
6. _____

8. මිනිසුන්ගේ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් නිසා සතුන්ට හානි සිදුවන අවස්ථා හා මිනිසුන් විසින් සතුන් රැක බලා ගන්නා ආකාර.



පොලිතින් සහ ප්ලාස්ටික් භාවිතය නිසා සතුන්ට සිදුවූ හානි

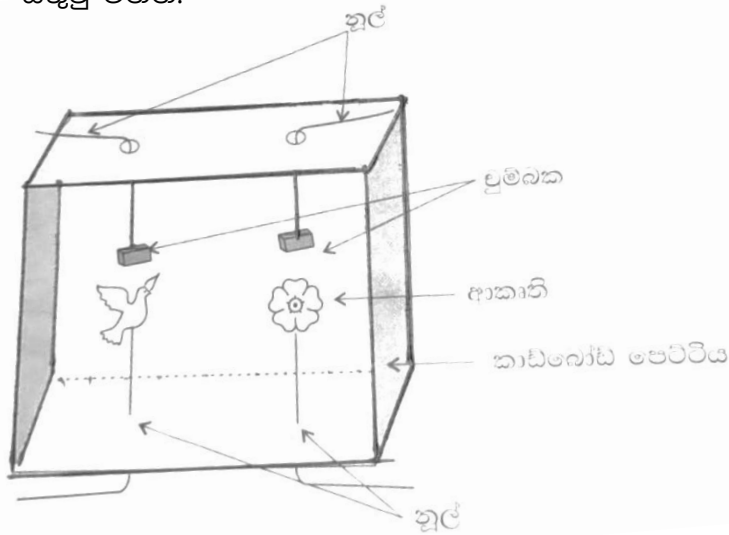
මිනිසුන්ගෙන් සතුන්ට වන හානි	මිනිසුන් විසින් සතුන් රැකබලා ගන්නා ආකාර
<ul style="list-style-type: none"> • සතුන්ට පහර දීම • සතුන්ගේ පැවැත්මට අහිතකර, හානිකර ද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරීම. (උද: පොලිතින්) • සතුන් සිර කර තැබීම • වාසස්ථාන විනාශ කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ආරක්ෂාව ලබා දීම • පිරිසිදු කිරීම • ආහාර පාන ලබාදීම • අවශ්‍ය බෙහෙත්, එන්නත් ලබාදීම <p style="text-align: right;">..... වැනි කරුණු</p>

9. සතුන් යනු පරිසරයේ කොටසකි. සියලුම සතුන් ආරක්ෂා කිරීම යහපත් ක්‍රියාවක් මෙන් ම අපගේ යුතුකමකි.

1. "සතුන් රැක ගනිමු" මැයෙන් ඔබ තුළ ඇති වන හැඟීම් විත්‍රයක් මගින් ඇඳ දක්වන්න.
2. පහත ද්‍රව්‍ය හා උපදෙස් පරිදි දෙමාපියන් හා එක්ව ක්‍රියාකාරකම් හි යෙදෙන්න.
 - කුඩා ප්‍රමාණයේ කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියක් (5" x 5" x 5" පමණ ප්‍රමාණයේ.)
 - නූල්, වුම්බක

- කඩදසි, ඇමුණුම් කටු
- විවිධ වර්ණ කඩදසි

- විවිධ වර්ණ කඩදසිවලින් කුඩා ප්‍රමාණයේ සමනලයන්, මාළුන්, කුරුල්ලන් හා මල්වල ආකෘති කපා ගන්න.
- ආකෘති හොඳින් දර්ශනය වීම සඳහා කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියේ දෙපැත්තක් (ප්‍රතිවිරුද්ධ පැති 2කින්) කපා ඉවත් කර ගන්න.
- කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියේ යටි පැත්තේ සිදුරු දෙකක් (සුදුසු දුරකින්) විදා ගන්න.
- නූල් 2ක් එම සිදුරු තුළින් යවා ඇමුණුම් කටුවලට අමුණා, එම ඇමුණුම් කටුවල සත්ත්ව ආකෘතීන් රඳවා ගන්න.
- කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියේ ඉහළින් ද සිදුරු දෙකක් විදින්න. ඒ තුළින් නූල් දෙකක් යවා ඒවායේ පෙට්ටිය තුළ ඇති කෙළවරවල වුම්බක කැබලි දෙකක් ගැට ගසන්න.
- වමන සහ දකුණත භාවිත කරමින් ආකෘති වෙත වුම්බක කැබැලි ළං කර වලනය කරමින් සකුටු වන්න.



3. අවට පරිසරයේ ඇති අපතේ යන ළාව්‍ය ආශ්‍රයෙන් සත්ත්ව ආකෘති නිර්මාණය කරන්න.
උදා:

